Поштарина плаћена у готову

НОВИ САД
среда
1 новембра 1939
Година V
Бр. 255(1.334)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Редакција и администрација. Краља Александра 1. — Телефони: 21-05 — 21-06. Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58.460. — Поштански фах број 178. — Рукописи се не враћају

Независни информативни дневник
Излази свакодневно осим понедељника
Примерак 1 дин
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

ВЕЛИКЕ ПРОМЕНЕ У ИТАЛИЈИ

Г. Мусолини је извршио значајне измене у фашистичкој влади и италијанској војсци

Рим, 31 октобра. (А.А.) — Агенција Стефани јавља:

Уредбом са законском снагом под данашњим датумом извршене су важне промене у влади и на осталим високим местима у странци и у војсци.

Дуче је усвојио, упућујући им изразе признања за пружену подршку оставке министра корпорација г. Лантиниа, министра народне културе г. Алфериа, министра за валуту и девизе г. Гварнериа, министра пољопривреде г. Росиниа, министра саобраћаја г. Бениниа, министра јавних радова г. Коболи Ђуљиа, потсекретара у претседништву министарског савета г. Медичи дел Васело, потсекретара у министарству војске и начелника главног генералштаба г. Паријаниа, потсекретара у министарству ваздухопловства и начелника генералштаба у ваздухопловству г. Валеа.

Дуче је поред тога усвојио оставку министра секретара странке г. Старачеа, који је био на том положају последњих осам година. Г. Стараче наименован је за начелника главног генералштаба народне фашистичке милиције.

Генерални конзул фашистичке милиције г. Сторе Мути наименован је за министра-секретара фашистичке странке.

Нови министри су следећи:

министар корпорација: г. Ричи;

министар народне културе: г. Алесандро Паволини;

министар за валуту и девизе: г. Рикарди;

министар пољопривреде: г. Тасинари;

министар саобраћаја: г. Хост Вентури;

министар јавних радова: г. Аделки Серена.

Маршал г. Грациани наименован је за начелника Главног генералштаба; генерал г. Соду за потсекретара у министарству војске; генерал г. Приколо за начелника штаба и потсекретара у министарству ваздухопловства; дивизиски генерал г. Луиђи Русо за потсекретара у претседништву министарског савета. Генерал г. Теручи, који је досада био потсекретар у министарству Италијанске Африке, наименован је за министра за Италијанску Африку. Тај ресор држао је досада Дуче.

Г. Алфиери наименован је за амбасадора на расположењу.

Г. Лантини наименован је за претседника националног института социјалне обнове.

Г. Коболи Ђиљи наименован је за претседника управе за снабдевање петролејом.

Г. Корнелио ди Марцио наименован је за претседника фашистичког савеза за занатство и уметност.

УСПЕШНИ ИЗВИЂАЧКИ ЛЕТОВИ БРИТАНСКИХ ВАЗДУХОПЛОВАЦА НАД СЕВЕРНОМ НЕМАЧКОМ

Лондон, 31 октобра. (А. А.) Рајтер јавља:

Британско ваздухопловство извршило је јуче низ обимних извиђачких похода над аеродромима у Северној Немачкој.

У саопштењу које је о томе издало британско министарство војног ваздухопловства вели се да су британски извиђачи одлично извршили свој задатак, и поред неповољног времена и интензивне немачке ваздушне одбране. Приликом ових извиђачких летова прикупљени су многи веома корисни фотографски подаци.

Отворено је ванредно заседање Врховног савета Совјетске Уније

Верује се да ће том приликом доћи до изражаја жеља Совјета да се рат продужи што је могуће више, како би Совјетска Русија постигла највише користи од исцрпљења противника

Москва, 31 октобра. (А.А.) — Нарочити Авасов дописник јавља:

Данас се отвара ванредно заседање Врховног савета Совјетских Република у Кремљу. Том приликом ће свакако бити ратификовано присаједињење Украјине и Западно-беле Русије Совјетској Унији. Није још познато шта ће бити на дневном реду. Може се очекивати да ће народни комесар за спољне послове г. Молотов одржати говор, посвећен иностраној политици, који неће бити без интереса. На последњем ванредном заседању Врховног савета ратификован је пакт немачко-совјетског пријатељства, по коме је била донета одлука о четвртој деоби Пољске.

Немачка штампа наклоњена је веровању да би г. Молотов могао у данашњем свом говору да објави претварање пакта о совјетско-немачком пријатељству у војни савез. Сва су изненађења могућа. Међутим, овде преовлађује утисак да барем до идућег пролећа Совјетска Русија неће осетно променити своју садашњу политику. Г. Молотов поново ће, по својој прилици, потврдити постојање совјетско-немачког пријатељства. Совјетски комесар за спољне послове бациће оштријим речима него досада сву одговорност за продужење рата на западне демократије. Не упуштајући се у прорицања, може се, ипак наслутити да ће совјетски комесар истаћи савршену неутралност Совјетске Русије, подржавајући при свему томе немачке захтеве. Али, постоји сумња да ће се силом околности „совјетска неутралност“ која је јако добро илустрована случајем „Сити оф Флинта“ бити ипак све више наклоњена Немачкој. Совјетска влада резервисаће, исто тако, себи право да одреди какви су ратни циљеви империјалистички и да означи оне циљеве који то нису. Било како му драго, нема сумње да ће немачко-совјетска сарадња бити настављена на каква била размимоилажења између гледишта о обиму те сарадње, као и о скривеним мислима Совјета. Пољско питање је једна од основних база те сарадње. Пре неких 50 година француски писац г. Рој Болије, анализирајући у свом делу „Царска империја и Руси“ политику коју Русија води према Пољској, казао је, између осталог, да ће Русија, да би окончала пољско питање, препустити добре воље Немачкој целу Пољску. То је било учињено и приликом скорашње поделе Пољске. Нема сумње да ће управљачи у Кремљу учинити све да униште пољску нацију.

Из писања совјетске штампе провејава упорна мржња и асве што је пољско. Руси очигледно више воле да се Немци прихвате посла око уништења Пољске. Неоспорно је да Пољаци, који су још остали на заузетим територијама који ће покушавати да очувају своју националност, морају очекивати да се са њима поступа као са „непријатељима народа“, буржоаским националистима, изродима и другим изразима службеног речника. Совјетска компанија за мир има одавно веома позитиван мотив.

У извесним страним круговима влада мишљење да је једина жеља Совјета да се рат продужи што је могуће више, како би Совјетска Русија постигла највише користи од исцрпљења противника, под резервом да реперкусије општег рата буду незнатне по Совјетску Русију.

Пољски генерал Кукјел побегао из окупиране Пољске у Француску

Париз, 31 октобра. (А. А.) — Агенција Авас јавља:

Пољски генерал г. Марјан Кукјел, који је дошао из окупиране Пољске у Француску, налази се од прекјуче у Паризу.

Генерал г. Кукјел преузеће један високи положај у пољском министарству војном.

Авионске борбе на Западу

Париз. Немачки војни авиони су покушали да изврше извиђачке летове над линијом Мажино. Међутим, сузбијени су контраавионском артиљеријом и ловачким авионима француским и британским. Опажено је да је један немачки авион оборен и да је пао иза немачких линија.

Оркан у Мађарској

Будимпешта, 31 октобра. — Над Мађарском је беснео јак оркан. Има нешто штете.

ПОМОЋНИК БАНА Г. ДРИНЧИЋ У БЕОГРАДУ

Помоћник Бана г. Драгомир Дринчић, отпутовао је данас у подне службеним послом у Београд, одакле ће се вратити у току сутрашњег дана.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ У НОВОМ САДУ

Инв. бр. 1536

САРАДЊА ПРИВРЕДНИКА

(Поводом састанка интересената текстилне струке у Загребу)

Др. Славко Станић

Септембарска криза задала је многим предузећима тешке ударце. Између осталих нарочито је била погођена текстилна бранша. Уместо појачаног сезонског посла, радње су углавном зјапиле празне, а индустријалци и велетрговци погођени рестрикцијама банкарског кредита и стојећи пред чињеницом скока цена текстилних сировина, неиспуњавања закључака од стране иностраних лифераната и са релативно малим залихама робе, пожурили су се да реализују своје тражбине од својих муштерија — малопродаваца, мењајући при томе услове испоруке и плаћања.

У овако тешкој ситуацији, по обадве стране, детаљисти и индустријалци — лиферанти побојали су се да су њихови егзистенцијални интереси угрожени и у томе положају пуном несигурности и неизвесности, падали су у изразе огорчења с једне и с друге стране, што се, уосталом, може разумети, али не увек и правдати.

Велика већина интересаната, међутим, после зрелог размишљања, није инсистирала на доношењу неких општих заштитних мера уз ангажовање државне власти.

Тражило се, међутим, ефикасне мере које треба да буду што пре донете.

Стојећи пред оваквом ситуацијом, наше Трговинско-индустриске коморе на свом састанку од 17 и 18 октобра изабрале су пут међусобног саветовања и стављања у контакт две заинтересоване стране, и то индустријалаца и велетрговаца текстилне струке с једне стране и детаљиста-трговаца мануфактурне струке, с друге стране.

Иако је било много скепсе о исходу оваквог начина решавања овог осетљивог питања, постигнути резултати демантовали су скептичаре и дали су за право онима који су се залагали за решење овим путем, путем сарадње, међусобног директног и усменог објашњавања и консултовања.

Ова конференција интересаната једне бранше претставља за нашу привреду један досада у овом обиму непознати новум.

Ми смо досада били навикли — а то је нарочито постао све више рђав обичај последњих година — да се поједине наше привредне гране међусобно оптужују, да се разлике интереса сувише истурују у први план, а да се заједнички интереси привредника и привредних грана бацају у сенку и намерно потискују. Постао је тако рђав обичај да се сувише подметао, и са више мање права износио, привилегисан положај једне привредне гране на штету друге привредне гране, а за сваки поремећај било кога економског фактора брзо је једна привредна грана нашла кривца у некој другој привредној грани.

Као свако уопштавање, тако и ово, није у крајњој линији, ниједној страни донело, неко, ма и најнезнатније олакшање нити је било оправдано.

Обрнуто, ова међусобна оптуживања, донела су углавном привредницима само штете. Широка јавност стицала је и стиче на овај начин све више уверење да огроман део привредника претставља по целину више елеменат штете но користи.

Великим делом ово међусобно неповерење потврђује чињеницу да претежни део наших привредника, сем мањег или већег познавања проблема своје властите струке, не зна и не познаје проблеме других струка. Данас је врло тешко — сем сасвим ретких изузетака — наћи ма и једну струку која не би имала и своје тешкоће, своје „боли“ и недаће.

Но велики део привредника не познаје нити проблеме своје властите струке у својој целини.

Ту би требало нешто урадити. Треба разбити илузију да једна привредна група може трајно да има користи на уштрб друге привредне гране. Треба на основу стварних аргумената показати и доказати солидарност целе привреде, и настојати ту солидарност и стварност још боље организовати. Изграђивање те солидарности треба да крене органским путем, а органски пут лежи на линији организовања привредника по браншама. Те организације треба да имају слободан карактер и да вежу у једну целину како произвођачке индустријалце, тако и велетрговце и малопродавце исте бранше.

Ова слободна сарадња по браншама није ван наше земље никаква новина, и о њој се много говорило нарочито на заседањима Међународне трговинске коморе, о чему смо већ на другом месту писали (в. „Вештина продаје и реклама“ стр. 29—31) где смо између осталог навели и следеће:

„Све више се оцртава потреба да индустријалци, трговци и занатлије истих струка дођу у ближи контакт да своја заједничка питања заједнички расправе и претресу и да се међусобно обавештавају и потпомажу. Само на овом путу, на путу солидарности и сарадње читавих бранша може да се заснива истинска корист првенствено свију оних који тој бранши припадају а затим и народној привреди као целини“.

О овој солидарности привреде путем појединих бранша треба да буду свесни у првом реду сами индустријалци. Они имају огромног интереса да буду у што тешњој вези са оним који се старају о пласману њихових производа, а то су малопродавци и занатлије. Индустријалци треба да даду тим својим сарадницима стална обавештења о роби коју стављају у промет; они треба да их саветују у погледу сортимана робе, о вођењу стоваришта, о стању тржишта, о уређењу локала, о новим пореским прописима, итд. Но и малопродавци имају не мањи интерес да извештавају своје лиферанте о условима под којима се развија тржиште, о кретању конкуренције, о потрошачима и њиховим жељама и захтевима, о правилнијој расподели испоруке поручене робе

Та сарадња сигурно ће да се изрази у смањењу општих пословних трошкова, јер олакшава рационалније вођење предузећа, а то значи да та сарадња користи и једној и другој страни

Организација ове сарадње код нас је тим већма олакшана, јер располажемо са принудним удружењима привредника, како трговаца, тако и индустријалаца и занатлија, а поред тога, и са извесним стручним савезима индустријалаца. Боље организовање стручних секција у тим удружењима може лако, и без нове нарочите администрације да доведе до контакта привредника по браншама.

Загребачки састанак, омогућен сарадњом свих наших Трговинско-индустријских комора у земљи, улива наде да би напори у означеном правцу били крунисани успехом

Загребачки састанак текстилне бранше показао је да и у погледу једног од најосетљивијих питања које дубоко задире у слободну сферу сваког појединог привредника — у питању кредита — слободном и искреном изменом мисли и добром вољом заинтересованих могу да се постигну добри и корисни резултати.

Француски комунисти и Москва

Као што је познато, г. Даладје, некада највећи пријатељ и један од идеолога Народног фронта, данашњи претседник француске владе, немилосрдно је растурио француску комунистичку странку када је, у почетку рата, почела да шири дефетизам. Како сада јављају француски листови, комунистичка странка у Француској била је обичан послушник III интернационале у Москви. Један пример најбоље илуструје и доказује ову истину. Једном приликом, недавно још, у једном парламентарном одбору француског парламента, било је гласање поводом једног законског предлога. Комунистички посланици су тражили прекид седнице одбора, да би могли да се телефонским путем ставе у везу са Москвом, и добију инструкције како да гласају.

БРИТАНСКА „ПЛАВА КЊИГА“ О НЕМАЧКИМ КОНЦЕНТРАЦИОНИМ ЛОГОРИМА

Лондон, 31 октобра. — Лондонска радио-станица саопштава да је јуче објављена британска „плава књига“ о немачким концентрационим логорима. Књига садржи званичне документе британског амбасадора сер Хендерсона и британских генералних конзула у Рајху од 3 марта 1938 до 18 марта 1939, који до сада, из разних обзира, нису били објављени. Поред многих случајева, занимљив је, свакако и случај девастирања палате кардинала Иницера у Бечу, које је извршила „Хитлер-југенд“, као и многа сведочанства о томе како се поступа са онима који се налазе у концентрационим логорима.

Г. др. Бела-Војтјех Тука, претседник словечке владе, није знао словачки све до 1925!

Нови претседник најнезависније и најслободније словенске владе, словачке, др. Бела Тука, није знао матерњи језик све до 1925! То тврди, у једној изјави, познати словачки авијатички ас, бивши командант словачке авијације, потпуковник Јан Амбруш, која је објављена у „Народној Једноти“. То, истина, знају и многи Војвођани који су овог одличног словачког родољуба познавали пре Светског рата, и који знају да се садањи претседник словачке владе служио искључиво мађарским језиком, јер словачки није знао, а ни хтео да говори. Зар је онда чудо што скоро сви словачки патриоти бегају из Словачке, као што је то учинио и потпуковник Амбруш који се сада бори у чехословачкој армади у Француској, када у словачкој могу људи са овако сјајним националним квалификацијама да дођу на чело државе и да је воде?

Циљеви британске политике на Југоистоку Европе

Рим, 31 октобра. — Лондонски дописник „Трибуне“ јавља да су ово циљеви британске политике на Југоистоку Европе: (1) и поред постојећег трипартитног војног савеза између Британије, Француска и Турске, спровести намеравано зближење између Турске и Совјетске Русије, и на тај начин створити извесну сигурност у погледу даљег држања Совјетске Русије у садањем европском конфликту; (2) све учинити што стоји у моћи Британије да се односи између Италије и Турске поправе, и тако створити неку врсту британско-француско-италијанско-турског-совјетско-руског обезбеђења целокупне садање ситуације на Југоистоку Европе. *(Дан)*

Чешки стручњаци из Шкодине фабрике оружја у Пилзену основали нову Шкодину фабрику оружја у Енглеској

Амстердам, 31 октобра. — На дан окупације Чехословачке, један тајанствен авион, са више лица, изненада је приспео у Енглеску, и атерирао на једном енглеском аеродрому. Имена путника држана су у највећој тајности. Држало се да су тим авионом побегли највиши официри чехословачке војске, и склонили се у Енглеску. Међутим, касније се сазнало да је генерал Сирови остао у Чешкој, и да у тајанственом авиону нису били чешки официри. Најзад утврђено је да су путници тајанственог чешког авиона били најглавнији инжињери познате фабрике оружја „Шкода“ у Пилзену који су, у последњем моменту, поневши собом све важније планове успели да одлете у Енглеску, где су основали, испод земље, још већу фабрику оружја, него што је она у Пилзену, која не може да производи најважнија оружја, пошто нема за њихово конструисање потребних планова.

ПРОСЛАВА 28 ОКТОБРА У БАЧКОМ ПЕТРОВЦУ

Бачки Петровац, 29 октобра. — Дан стварања независне Чехословачке државе прослављен у центру југословенских Словака веома свечано Прво је отпевана химна, затим је говорио претседник Матице словачке бискуп словачки г. Штарке; после рецитовања песме „Моја домовина“, одржао одлично успело предавање, још боље документовано, г. др. М. Тополски, професор, о теми „Дух Чехословачке“; после још једне рецитације и отпеваних песама, свечаност, одлично посећена, завршена је са најлепшим надама.

Шта причају заробљени немачки авијатичари

Лондон, 31 октобра. — Лондонска радио-станица саопштава да заробљени немачки пилоти тврде како се већ сада утврдило да је француско и британско ваздухопловно оружје знатно надмоћније над немачким, и да се и познати немачки авиони ловци типа „Месершмит“, у упоређењу са француским и британским, веома тешко крећу и споро маневришу.

Судбина чешких политичара и њиховог иметка

Амстердам, 31 октобра. — Сазнаје се из поузданог немачког извора да је интерниран у концентрационом логору у Линцу г. др. Петар Зенкл, бивши приматор Прага, и један од најинтимнијих сарадника претседника г. др. Едуарда Бенеша. Иста судбина је задесила и генерала Хусака, који је, наводно, слао поједине грађане у армаду чехословачку, у Француску. Имовина г. Војте Бенеша, брата претседника г. др. Бенеша, која се налази у Чешкој, заплењена је.

Русија утврђује своје нове границе према Немачкој

Амстердам, 31 октобра. — Према вестима које су овамо стигле, руске трупе су појачане на разним тачкама нове руско-немачке границе. Говори се и о томе да су Руси почели са утврђивањем ових граница.

Колико је потопљено немачких подморница

Париз, 31 октобра. — Званично се саопштава да извештај немачке врховне команде о томе да је досада потопљено свега три немачке подморнице не одговара правом стању ствари, јер је, према провереним подацима француског адмиралштаба, само француска морнарица досада уништила бар три немачке подморнице. Према званичним подацима британског адмиралитета, британска морнарица је за два месеца ратовања на мору уништила бар 20 немачких подморница.

„ПЕШТИ НАПЛО“ ПРЕСТАО ДА ИЗЛАЗИ

Будимпешта, 31 октобра. — Данас је престао да излази најстарији мађарски дневник „Пешти напло“, који је излазио непрекидно 90 година.

Лист г. др. Лазе Марковића о Војводини и њеним потребама

У свом последњем броју „Дело“, лист Министра правде г. др. Лазе Марковића, доноси, под насловом „Војводина и њене потребе“, следећи чланак:

За првих двадесет година живота у слободи и јединству државе, због несређених односа између Срба и Хрвата, због спора о таквом организовању државе које ће задовољити и потребе и осећаје целокупне наше нације и појединих делова њених, као и због препирања о најбољем путу да се до тога дође, све то спречавало је да се пажња и брига државних и народних фактора посвети у пуном обиму другим крупним потребама народног живота, које су због тога остале добрим делом незадовољене што је природно јако штетило и држави и онима који су водили народне и државне послове. Данас кад је хрватско питање уређено, и кад су Хрвати добили могућност да у Бановини Хрватској остваре и задовоље у пуном обиму посебне потребе хрватскога и српскога живља на томе подручју, данас је императивна дужност Срба и српских политичких странака да обрате већу бригу својим крајевима и да се заузму да се државна пажња скрене на српске крајеве и на њине потребе.

Кад говоримо о српским крајевима и њиним потребама, ми не знамо куда пре да почнемо. Да ли да говоримо о занемареној Босни, или о сиромашној а поносној Херцеговини, да ли да говоримо о Црној Гори или о Јужној Србији, или најзад о богатој Војводини, која је богата по речима, али о чијем материјалном подизању не води се онаква брига како би то било потребно да се чини. Овом приликом баш да се зауставимо прво на Војводини, јер она претставља у економском погледу срж и стуб нашег привредног богатства, али у њој има пуно сиротиње, пуно незбринутих домова и пуно нерешених крупних и животних питања. Да узмемо најпре само питање земље која је доиста плодна и богата и коју наш сељак воли и коју обрађује са толиком вољом. У питању распореда земље у питању прибављања поседа свима онима који или немају земље или је немају довољно, у том основном питању није се водила једна озбиљна и смишљена, ни државна ни бановинска политика. Спекулисало се са аграром, прокламоване су формуле симпатичне за бираче, а фактично није се водило рачуна да се српском сељаку и српском тежаку обезбеди довољно земље, да се изводи аграрна реформа по једном државном плану, па да се даје онима којима у првоме реду треба дати. Ништа није уређено у погледу стварања специјалних фондова за насељавање, нити су пак основане нарочите банке које би омогућавале тежаку да дође и до земље и до своје куће.

У погледу искоришћења земље дуго је времена трајало док се прешло на правилније порезивање земљишта. Нарочите заслуге у томе има и наш радикалски првак г. др. Мирко Косић који је најживље радио да се основице за одмеравање порезе поправе и прилагоде стварном приносу. Има на пример једна ствар о којој нико не говори, а која такође претставља велику немарност свих ранијих влада и укупне наше унутарње политике, а она се тиче неправде која је учињена још пре уједињења, под мађарским режимом, када су српска села намерно уврштена у први и други разред, док су она села где је било немачких и мађарских насељеника, и где је земља често била и боља и скупља, уврштена била у трећи и четврти разред. Последица тога је да и данас ова српска села плаћају релативно више пореза него мађарски и немачки власници земље, наравно не сви, али многи од њих. А шта да кажемо најзад и о једној малој ствари, која се заборавила била, а која се тиче заштите минимума сељачког поседа, која је заштита постојала у Краљевини Србији, али коју ни једна влада није стигла да прошири на целу државу. Пре неки дан, под новим режимом, бан Бановине Хрватске увео је ову меру и за Бановину Хрватску, па ми очекујемо да она од стране данашње владе буде проширена и на Војводину.

Набројали смо само неколико примера најобичнијих и најхитнијих ствари не улазећи у друге разноврсне и важне мере које се тичу планске производње, и планскога старања о искоришћењу жетве, и осигурања од непогода ради заштите у неродним годинама, као и друге ствари на економском и културном пољу. За све то данас је пут отворен, јер су скинуте главне политичке бриге, и потребно је да се о свима овим питањима мисли и да се доносе и паметна решења да би Војводина у истини постала ризницом наше државе. У томе погледу све политичке странке учиниће потребне напоре, већ по томе што је дошло време да се поштује народна воља и да се чује народно расположење. Али главна брига за ове послове Војводине лежи на радикалима јер они претстављају огромну већину Срба, мада су радикали због погрешне политике која се водила, растурени, подељени, завађени и ослабљени. Без њиховог скупљања, без њиховога сложнога рада тешко се може помоћи Војводини и другим српским крајевима. Како се год окрену ствари, увек се наилази на исто, а то је да је неопходно постављање радикализма и окупљање радикала и радикалних снага, у интеросу и државе а нарочито у интересу српских крајева, у првом реду у интересу Војводине“.

Бан г. др. Радивојевић посетио Матицу српску

Јуче у подне бан г. др. Јован Радивојевић, у пратњи начелника Трговинског одељења Банске управе г. Велимира Вујића, посетио је Матицу српску. У Матичиним просторијама бана г. др. Радивојевића дочекали су и поздравили претседник Матице г. др. Александар Моч, секретар г. др. Никола Милутиновић и кустос Музеја професор г. Фрања Малин.

Бан г. др. Радивојевић задржао се дуже времена у разгледању Матичине библиотеке, музеја, као и уметничких сликарских радова савремених војвођанских сликара, чији су радови, недавно, били изложени у Новом Саду, на изложби савременог војвођанског сликарства, у оквиру прославе откривања споменика Светозару Милетићу. Том приликом бан г. др. Радивојевић је изјавио да ће Банска управа откупити неколицину радова војвођанских сликара.

На конференцијама ЈРЗ у Тителу и Вилову говорио је Министар г. Јеврем Томић

Тител, 31 октобра. — Министар г. Јеврем Томић допутовао је јуче у Тител, где је одржао конференцију са члановима Тителске водне задруге. Министар г. Томић, који је претседник Задруге, интересовао се о раду и потребама задруге, о чему му је дао детаљан извештај задругин управник инж. г. Ђорђе Жакић. Министар г. Томић је затим обишао радове на изградњи кеја у Тителу, који се већ приводе крају, а исто тако и нову зграду Пореске управе, која је завршена и која ће се ових дана осветити. Потом је г. Министар прегледао радове на калдрмисању, које изводи Тителска општина.

Затим је министар г. Томић одржао краћу конференцију са члановима Месног одбора ЈРЗ.

Вилово, 31 октобра. — Овде је одржана шира конференција ЈРЗ, на којој је говорио министар г. Јеврем Томић, коме је ово напредно шајкашко село приредило срдачан дочек. У свом говору министар г. Томић је, поред осталога, рекао:

— Сви они који раде против народног споразума Цветковић-Мачек раде против највиталнијих интереса Срба, Хрвата и Словенаца и наше велике државе. Да би се споразум спровео што корисније по интересе народа, потребно је да се сви окупимо око наше странке и њеног шефа г. Цветковића. Споразум ће омогућити правилан и нормалан развитак и напредак у нашој земљи. Он ће вратити права грађанима за слободно учествовање у политичком животу.

Потенцијал америчке индустрије оружја

Као што је опште познато, САД ће, ускоро, почети да лиферује оружје савезницима, после укидања закона о неутралности. Савезници ће, на тај начин, добити једног сигурног и сталног лиферанта најмодернијег и најбољег оружја, док њихов партнер таког лиферанта нема, за сада, нити има изгледа да ће да га добије.

Потенцијал америчке индустрије оружја је изванредан. Америчка индустрија оружја се специјализовала за неке врсте оружја које производи боље и савршеније него било ма ко други. Амерички лаки и средњи тенкови су прворкласни и служе као узор свима индустријама наоружања. И америчка индустрија авиона важи као најбоља на свету. Од ње су учили и Британци, и Французи, и Немци, и Руси. Америчка ваздухопловна индустрија производи најмоћније и најбрже авионе и авионске моторе. Амерички ловци авиони и двомоторни средњи бомбардери и хидроавиони су без такмаца на целом свету. Америчке фабрике сада израђују око 3.000 авиона месечно, али тај капацитет се може да попне са лакоћом на 5.000 авиона месечно.

Индустрија оружја броји око 12.000 фабрика. Месечно може да произведе око 8.000 машинских пушака, 2.000 топова, 2.000 тенкова, 200.000 пешачких пушака, 30 милиона граната, и безброј милиона патрона за пушке и машинске пушке.

Извршни одбор СДС за Војводину и Срем држи у среду седницу у Панчеву

Извршни одбор СДС за Банат, Бачку, Барању и Срем одржаће у среду, 1 новембра, седницу у Панчеву, под претседништвом г. др. Душана Бошковића. За ову прву седницу Извршног одбора, после седнице Главног одбора СДС, која је недавно одржана у Загребу влада врло велико интересовање у круговима војвођанских самосталаца. Сматра се да ће Извршни одбор заузети становиште по извесним актуелним питањима у вези са радом странке у Војводини. Како сазнајемо, на седници ће узети учешћа и чланови одбора из Новог Сада. Првак СДС г. др Александар Моч изјавио је нашем сараднику да није сигурно да ће узети учешћа у раду Извршног одбора, из здравствених разлога.

Конституисање нове именоване скупштине загребачке Радничке коморе

Загреб, 31 октобра. — Банска власт именовала је скупштинаре Радничке коморе у Загребу. То су махом познати борци у редовима хрватских радника и намештеника. Именовани скупштинари одржали су седницу ради конституисања. Скупштину је отворио претседник старог коморског већа Штарк који је поднео извештај о раду уназад десет година. Поводом овог извештаја развила се жестока дискусија са критикама. На крају Штарков извештај није примљен. У наставку скупштине бивши тајник Пфајфер читао је поздравне брзојаве, па је код једног од тих брзојава дошло до звиждања и протеста. На крају је за претседника изабран Виктор Галинец. Поднесени су предлози да се установи анкетно повереништво које ће испитати досадањи рад у коморама и да се с Коморе скине натпис „Дом Вилима Букшека“.

Претседник Галинец одржао је говор у коме се захвалио на указаном поверењу и обећао да ће настојати да свој задатак с осталим члановима већа изврши што пре, како би хрватска Радничка комора у Загребу за ових 20 година добила првог хрватског радничког претставника. У име Хрватског радничког савеза поздравио је нове већнике Алојз Пећник. На крају скупштине отпевана је хрватска химна. Скупштинари су се разишли у уверењу да је сада наступило ново доба за хрватског радника.

Занатска банка наставља са давањем кредита

Удружење занатлија извештава своје чланове да је примило од Занатске банке из Београда допис са извештајем да је извршни банчин одбор донео одлуку да се настави са одобравањем нових кредита, које је с обзиром на ванредне прилике било привремено обустављено

САВА ДАВИДОВИЋ:

СЛОВЕНИ У ЕВРОПИ

Словени у прошлости, садашњости и перспективе будућности

2

Одмах затим сретамо и другог немачког научника, песника и филозофа Хердера, чије је име уско везано за наше народне песме. У свом делу „Идеје за филозофију историје човечанства“, у чувеном 4 поглављу 16 књиге, у глави о Словенству, пошто је расмотрио удео свих народа од почетка историје у развитку човечанства ка хуманитарности и савршенству, Хердер сматра да су Словени као пратип чистог човештва једини позвати да изврше ону историску мисију, коју германски и романски народи нису успели да изврше: да спроведу у дело идеале Хришћанства као религије свеопште љубави међу људима на земљи, да човечанство доведу до циља свог историјског развића, до чисте човечности. Словенски народи, у односу на осталу, застарелу, Европу, указивали су се Хердеру као млади и снажни народи, још неискварени цивилизацијом, као „оригиналан народ“ чије су душевне особине највише одговарале Хердеровој замисли савршеног човека у смислу науке Русоа, за коју се Хердер био загрејао. Сматрајући исто тако да је исконска поетска снага неисквареших и младих словенских народа у њиховој народној литератури дала много већих дела него доцнија уметничка поезија, овај немачки славенофил потстиче нарочито „Лужичке Србе, Пољаке и Русе“ да сакупљају њихове песме као „граматику, која је највише прожета животом и као најбољи речник и природну историју свога народа“ и да их објављују „неулепшане и недотериване“ на првобитном језику. У својој књизи „Гласови народа у песмама“ (1778—1779) он је затим изнео неколико покушаја словенских народних песама, међу њима и Гетеов превод „Хасан-агинице“. — „Вечно коло временских промена стално се окреће, а да га ико може зауставити“ — пише Хердер на једном месту о Словенима. — „А како словенске нације насељавају већим делом најлепша земљишта Европе, још нарочито док иста буду изграђена и док се у њима подигне трговина, и како се не може другачије ни замислити, већ само да ће у Европи законодавство и политика — уместо ратничког духа — све више унапређивати тиху марљивост и миран саобраћај између народа, то ћете бити ви, Словени, који сте данас тако дубоко пали, а некад били тако вредан и срећан народ, на крају ипак, раздрмани из Вашег дугачког и тромог сна и ослобођени из ропских ланаца, ви ћете тада поново користити као свој сопствени посед ваше лепе земље од Јадрана до Карпатских брегова, од Дона до Мулде, и ви ћете тада моћи у њима да слободно славите ваше старе светковине мирне радиности и трговине.“

Ево како немачки научник др. А. Фишер, у напред споменутој својој књизи „Панславизам до светског рата“ износи идеје Хердерове у односу на Словене: „У листовима историје појављују се Хердеру Словени као противници рата; они су, по њему, били исто тако гостољубиви до развратности, доброћудни, љубитељи земаљске слободе, непријатељи разбојништва и пљачке. Све им то није ништа помогло против подјармљивања; шта више, то је допринело њиховом робовању. Јер, многе су нације — а највише немачка — на њима огрешиле своју душу. Франци и Саксонци су их, под маском да им доносе хришћанство, истребили у читавим провинцијама или створили од њих робове, а њихове земље раделили међу племићима и бискупима. Остаци словенских племена у Немачкој личе на оно, што су Шпанци учинили са Перуанцима. Народ је био унесрећен још и тиме, што при својој љубави за миром и домаћој радиности није умео да створи сталан ратни урећај. При томе је био на једној страни, у блиском суседству са Немцима, а, на другој страни, су му леђа била отворена татарским најездама. Али, како се времена стално мењају, то ће се на крају и словенски народи пробудити из дубоког сна и збацити робовске ланце, јер ће ратнички дух нестати испред мирног саобраћаја народа међусобно... Хердер жели и да се попуне празнине у историји словенских народа и да се сакупљају њихови обичаји, песме и приповетке... Под Хердеровим утицајем створен је... „словенски дух“, који је германском духу — а нарочито немачком — потпуно противан. По њему је Словенима урођена како демократска једнакост, тако и љубав за миром и поштовање права других. Природна, пак, наклоност Германа, а нарочито Немаца, повлачи их ка завојевањима и насиљима. Нарочито се са неодољивом снагом изражава код Немаца она тежња за подјармљивањем Словена, или како је Немци сами зову, „Продирање на Исток“. — То су биле речи немачког научника о Хердеру и његовим посматрањима словенске историје и њихове будућности.

ЧВРСТЕ ЦЕНЕ ВОЈВОЂАНСКОГ ХМЕЉА

Цене војвођанског хмеља врло су чврсте. Највише се купује секундни хмељ, који се плаћа 35—45 динара по кгр., док се за прволасну робу нуде цене од 50—52 дин. по кгр. Куповине се врше скоро искључиво за рачун САД. Преостале залихе овогодишњег војвођанског приноса износе још у свему око 250—300 квинтала.

НАШИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

ДАНАШЊЕМ БРОЈУ „ДАНА“ ПРИЛОЖИЛИ СМО ЧЕКОВНЕ УПЛАТНИЦЕ ТЕ УПОЗОРУЈЕМО НАШЕ ПРЕТПЛАТНИКЕ ДА НАЈКАСНИЈЕ ДО 10 О. М. УПЛАТЕ ПРЕТПЛАТУ НА ЛИСТ.

НАШЕ ДУЖНИКЕ ПОЗИВАМО И ОВОГ ПУТА ДА ИЗМИРЕ ДУГУЈУЋУ ПРЕТПЛАТУ.

Администрација Дана

Месни одбор израдио је план за обуку екипа за заштиту од ваздушних напада

Месни одбор за заштиту од напада из ваздуха пописао је пријављено људство оба пола од 17 до 19 година старости и људство од 27 до 30 година, који нису војни обвезници. Ово је људство прошле недеље позивано ради њиховог разврставања по екипама. Спискови екипа се сада израђују у Месном одбору, а после ће људство сваке службе бити подељено по рејонима.

Ради обуке екипа одређено је време и место где ће се обука вршити, па се према томе извештавају заинтересовани да ће се: полициске екипе обучавати у малој сали Соколског дома; санитетске екипе у великој сали Градске куће (стара зграда Банске управе); хемиске екипе у Шафариковој улици бр. 35; обавештајне екипе у градској кући (стара зграда Банске управе); пожарне екипе у пожарној чети у Његошевој ул.; техничке екипе у Средњој техничкој школи; ђаци средњих школа обучаваће се по школама.

Часови предавања за све горе поменуте службе одржаваће се недељом од 9 до 11 часова пре подне и четвртком од 18 до 20 часова увече, у горе означеним местима предавања. Они чланови екипа који врше фризерски, месарски и пекарски занат и који недељом не могу долазити на предавање дужни су се уместо у недељу јављати понедељником од 16 до 18 часова после подне.

Сви фризери биће додељени у санитетску службу, па се, према томе морају јавити на предавање у великој Сали Градске куће (стара зграда Банске управе) понедељником од 16 до 18 часова и четвртком од 18 до 20 часова.

Месари и пекари биће додељени техничкој служби те се имају јавити на предавање у Средњој техничкој школи, понедељником, од 16 до 18 часова и четвртком од 18 до 20 часова.

ПРИЗНАЊЕ ПОЗНАТОМ КАРЛОВАЧКОМ ВИНОГРАДАРУ Г. ЈОСИПУ ПОПОВИЋУ-СМОТРИ

Сремски Карловци, 31 октобра. — Овдашњи виноградар г. Јосип Поповић-„Смотра“, агроном, одликован је за најбољу колекцију вина на Међународној изложби и сајму, приређеном 16 септембра ове године у Младеновцу, првом премијом, која се састоји у врло лепом и луксузно израђеном сребрном пехару, поклоњеном од министра саобраћаја инж. г. Николе Бешлића.

Пољопривредна комора Дунавске бановине из Новог Сада, преко свог изасланика г. Стевана Лукића, већника Коморе и дежурног члана и инж. г. Милосављевића, секретара-чиновника Коморе, предала је јуче г. Поповићу на свечан начин сребрни пехар са уметнички израђеном дипломом.

Том приликом г. Стеван Лукић укратко је истакао разлоге који су руководили оцењивачки суд, да овај најлепши поклон додели г. Поповићу, напоменувши да је квалитет изложеног вина претстављао заиста нешто нарочито и да је Комора на овај начин одала признање вредном и спремном виноградару, чије су заслуге за унапређење виноградарства и винарства у овој околини неоспорне.

Г. Поповић био је дирнут овим особитим признањем, те је у неколико речи захвалио Комори на пажњи и одликовању.

М.

АПОЛО

Премијера пикантног француског филма

Сестра или љубавница

Џозефина Бекер и Жан Габен

ОДЕОН

Премијера МАРК ТВЕНОВЕ

Пустоловине Хука Фина

у гл. улози МИКИ РОНЕЈ

Најновији Фокс-журнал

РОЈАЛ

Дупли програм Премијера

1. Смрт на дну мора

Петар Лоре

2. Отрови џунгле

Узбудљиве борбе дивљих животиња

Почела је сезона за крадљивце бициклова

Захладнело је и Новосађани, преко, идући за послом, више пута сврађају у бифе да попију коју чашицу „вруће“. У свако доба дана, па и увече, пред бифеима могу да се виде читаве колоне бициклова. Отуда није чудо ако се који власник „превари“ и однесе туђи бицикл. Али дешава се и то да се умеша који стручњак који уме да искористи ситуацију и, док бициклиста мирно пијуцка, његов бицикл се већ налази у некој тајној радионици, где га растављају и састављају, да га на крају више нико, па ни сам бивши власник, не би могао да препозна.

Пред бифеом „Станко“, у Танурџићевој палати, оставио је свој бицикл Пера Мољац, са станом у Темеринској улици, 127. Он је попио само једну ракију, али је и ово кратко време лопову било довољно да му однесе бицикл, који вреди 600 динара.

Исто тако је прошао и неки Јоца, столар, коме је лопов однео бицикл док се он налазио у једном бифеу у Руменачкој улици. Полиција трага.

ЗЕМЉОРАДНИЧКА КОНФЕРЕНЦИЈА У БАЧКОЈ ТОПОЛИ

Земљорадници траже нову аграрну реформу

смањење досадашњег максимума и одузимање земље свима који се не баве земљорадњом

Бачка Топола, 31 октобра. — Овде је одржана среска конференција Земљорадничке странке, на којој су говорили г. г. Чеда Кокановић, члан Главног одбора Земљорадничке странке, Богосав Алексић, шеф кабинета министра пољопривреде, др. Страхиња Суботић, Никола Шиповац и други. Конференција је донела резолуцију, којом се тражи да се одмах прошири на све крајеве Југославије закон о неодузивости минимума земљорадничког поседа који важи у Србији; да се изврши нова аграрна реформа и створе нови објекти смањењем досадашњег максимума и одузимањем земље свима који се не баве земљорадњом; да се укине установа јавних бележника као застарела и непотребна; да се уведе прогресивно опорезивање и сељаци који имају испод три хектара земље да се ослободе сваког пореза; да се установи једнократни порез на имовину и њиме опорезује имање стечено услед кризе, разним спекулацијама и прикривањем пореза. Од прихода овога пореза да се створе задружне привредне установе у корист радничког и сељачког сталежа.

У Владимировцу је одржан састанак првака румунске мањине у Банату

Владимировац, 31 октобра. — У дворани хотела Јовановић одржана је политичка конференција румунских првака из Баната, на којој је расправљано о положају румунске мањине у Југославији. Претресен је низ актуелних питања у вези с тим и донесени су потребни закључци. Изабран је акциони одбор од четири лица, у који су ушли: гг. Теодор Петрика, свештеник из Николинаца, Александар Гуга, свештеник из Ковина, Константин Дамјан, свештеник из Владимировца, и Николаје Меда, претседник општине и директор банке из Владимировца. У дискусији су узели учешћа гг. Константин Дамјан, Александар Гуга, Николаје Роман, Аурел Урош, Николаје Меда, Николаје Шафариу, Силвије Микља, Петар Зарија, Јован Селеа и Тодор Гуцу. Решено је да се замоли Краљевска влада да предложи за именовање једног од културних вођа румунске мањине за сенатора, пошто је постигнут споразум међу политичким факторима да Румуни у Југославији добију или једног сенатора или посланика. Изабрани одбор има да сазове ширу политичку конференцију претставника југословенских Румуна, која ће се одржати у Владимировцу, 2 новембра. На овој конференцији извршила би се кандидација личности које долазе у обзир за сенаторско постављење или посланички мандат.

Кад пијани људи разговарају о политици и пречишћавају старе рачуне

На други дан Ускрса ове године седело је једно друштво у Старој Паланци, преко пута куће Петра Петрића, званог „Бујин“. У том друштву се налазио и Милош Ристић, звани „Цветко“, с којим је Петрић био у завади. Лепо су они седели, разговарали се к’о људи и „бистрили“ светску политику, и баш кад је дискусија била најживља, наишао је и Петар „Бујин“. Иако је био врло пијан, умешао се и он у разговор и, како је реч била о затегнутој ситуацији у Европи, он је рекао:

— Та бар да ’оће једампут да навали, баш не би марио да и мене позову, ал’ само да ми је да прво побијем ове гураве гурабије преко пута.

Ту је разговор скренуо са домена светске политике на најужу „политику“ између оптуженог и оштећеног „Цветка“, јер су се ове речи односиле на њега и његовог брата.

И најзад „дискусија“ се завршила убодом „брице“ у плећку и приличним посекотинама на рукама оштећеног.

Тај догађај добио је свој епилог пред већем Окружног суда. Оптужени се брани да је био тако пијан да се не сећа шта је учинио а то су потврдили и сведоци, као и то да је он први без разлога напао оштећеног.

Суд га је прогласио кривим, и, узимајући у обзир неурачунљиво стање у коме се налазио и непорочност, осудио га је на 500 динара новчане казне, која се, у случају ненаплативости, претвара у 9 дана затвора.

Редовно купање у Новосадској минералној води значи: здравље

Жандармерија је ухапсила крадљивце који су убили пољског чувара Милана Богдановића

Даљ, 31 октобра. — Под сумњом да су убили Милана Богдановића, пољског чувара, жандармерија је ухапсила ратаре Спасоја и Николу Илинчића.

Богдановић је нестао још пре шест дана. Жандармерија је трагала и у недељу са 50 грађана претражила целу околину.

По неким траговима утврђено је да су убице леш несрећног чувара бациле у Дунав. Сумња је пала на Спасоју и Николу, који су исте ноћи када је Милан нестао, кренули колима да изврше крађу. Милан их је путем зауставио.

Спасоје је сишао са кола и позвао Милана да пође с њима на чашу вина. Милан није приметио да Никола у руци држи ловачку пушку. Када је Милан пришао колима из непосредне близине Никола је опалио један метак у правцу где је Милан стајао. Богдановић је на месту остао мртав. Убице су његово мртво тело положиле на кола, однели на обалу Дунава и бацили у воду.

Пред жандармеријом су признали дело.

Дунавска скаутска жупа одржала је годишњу скупштину у Старом Футогу

За жупског старешину изабран је поново г. др. Емилијан Григоријевић

Стари Футог, 30 октобра. — У сали Соколског дома, одржана је годишња скупштина Дунав. скаутске жупе. Том приликом одржана је и свечана седница поводом 10-огодишњице рада Стега скаута Стари Футог.

Нешто после 10 часова скупштину је отворио старешина жупе г. др. Емилијан Григоријевић, лекар из Сомбора. Пошто је поздравио присутне старешине стегова, међу којима и помоћника команданта Прве армиске области дивизиског генерала г. Милана Плесничара и остале многобројне претставнике појединих установа и удружења, предложио је да се одмах пређе на дневни ред те да се одржи свечана седница поводом 10-огодишњице рада Стега скаута Стари Футог.

Свечану седницу је отворио садашњи старешина стега г. Ђорђе Винокић, учитељ, који је изложио десетогодишњи рад Стега Стари Футог као и заслуге првог старешине г. Веселина Марјанског, управитеља школе, и првог начелника г. Младена Каћанског.

Затим су присутни делегати појединих стегова честитали прославу. Старешина новосадског стега, дивизиски генерал г. Плесничар указао је на тешкоће с којима се скаутизам има да бори и одао признање 10-огодишњем раду слављеника на ширењу скаутског покрета.

Пошто је завршена свечана седница, скупштина је наставила рад. Решено је, поред осталог, да се предложи савезној скупштини да се изврши припојење садашње Београдске жупе Дунавској, да се шести жупски сабор одржи у Старом Бечеју, затим је одато признање старешини жупе г. др. Григоријевићу на десетогодишњем раду на челу жупе а исто тако изражена је захвалност дивизиском генералу г. Плесничару на потпори коју је увек указивао скаутском покрету.

Стара управа је поново изабрана на челу са г .др. Емилијаном Григоријевићем, лекаром.

Са скупштине је упућен поздравни телеграм Њ. В. Краљу Петру Другом као највишем заштитнику скаутизма и том приликом приређене су срдачне манифестације Њ. В. Краљу, Краљевском Дому и Југославији.

После скупштине је одржан свечани банкет а по подне је одржана конференција вођа, на којој је решено да се упути предлог савезној скупштини да се Савез скаута Краљевине Југославије стави под Министарство војске и морнарице

Увече је стег скаута Стари Футог приредио успелу забаву у Соколском дому, на којој је дилетантска дружина стега извела поучан комад из сеоског живота „Газда Живко“. После тога је одржано весеље са игранком.

Siera радио на дугорочну отплату може се добити код РАДИО-ЛУКС Краља Александра 24 и ГЕЛБ Краља Петра II бр. 23.

ЛАКА АТЛЕТИКА

Резултати

са лакоатлетског митинга С. к. Војводине

Новосађанин Крајачевић нови југословенски рекордер

На крају лакоатлетске сезоне С. к. Војводина приредила је у недељу по подне лакоатлетски митинг на игралишту „Карађорђе“. Учествовали су сви клубови Блап-а.

Због хладног времена публике је било мало, а ни резултати, осим код кугле за јуниоре, нису били према очекивању.

Технички резултати:

100 метара: 1 Клинг (Бск) 11,1.10 сек., 2 Димитријевић (Бск) 11,2.10 сек. 3 Ђатић (Бск) 11,7.10 сек.

1000 метара јуниори: 1 Ђусић (Бск), 2 м. 59 сек. 5.10; 2 Косичек (Слак) 3 мин. и 3 сек. и 3 Вућићевић (С. к. Друга мушка гимн. Н. Сад) 3 м. 3 сек 9.10.

Кугла јуниори: 1 Крајачевић (Војводина) 16,15 мет.; 2 Ђукић (Југославија) 13,97 м. и 3 Шћетинин (Русија) 13,64 м. Овде је Новосађанин Крајачевић одличним резултатом постигао нов југословенски рекорд за јуниоре.

1.500 метара: 1 Фишбах (Бск) 4 м. 36 сек.; 2 Галовић (Југосл.) 4 м. 36 сек. 7.10 сек. и 3 Ивковић (Слак) 4 м. 37 сек.

Скок у вис: 1 Живковић (Војводина) 174 см.; 2 Николић (Војв.) 159 см.; 3 Фридлендер (С. к. Друга мушка гимн.) 159 см.

60 метара јуниори: 1 Гарабантин (С. к. Друга м. г.) 7,5,10 сек.; 2 Гажу (РОК) 7,6,10 сек. и 3 Фридлендер (С. к. Друга м. г.) 7,7,10 сек.

Скок у даљ: 1 Живковић (Војв.) 6,30 мет.; 2 Ђукић (Југосл.) 6,06 и 3 Ђатић (Бск) 5,93 мет.

Кугла: 1 Мате (Војв.) 12,10 мет.; 2 Киш (Војв.) 12 мет. и 3 Трсек (Војв.) 11,60 мет.

Дискос: 1 Киш (Војв.) 39,63 мет.; 2 Мате (Војв.) 39,25 мет. и 3 Шћетинин (Русија) 38,94 мет.

Балканска штафета (800x400x200x100 мет.): 1 Бск (у постави: Ђусић, Фишбах, Клинг и Димитријевић) 4,07 мин. и 2 (Југославија) 4,12 мин.

300 метара јуниори: 1 Гарабантин (С. к. Друга м. г.) 41 сек: 2 Ђусић (Пск) 42 сек.

Штафета 4x100 мет.: 1 (Бск) 47,25 и 2 (РОК) 50 сек.

ПИНГ - ПОНГ

Пинг-понг секција сомборског Жак-а отвориће турнир 5 новембра

Сомбор, 31 октобра. — Табл-тенис секција сомборског Жак-а, којој на челу стоји г. Павле Полачек, пропагатор овог спорта у Сомбору, одржаће своју прву свечану приредбу у недељу, 5 новембра о. г.

Први наступ новоосноване табл-тенис секције Жак-а, као што смо недавно јавили, требало је да буде 30 о. м. али због све нових и нових пријава морао је да буде одложен за недељу дана касније, да би се послови око организације турнира могли успешно обавити.

Како приређивачи рачунају, на турнир ће доћи клубови из целе Дунавске бановине. Пријаве се примају до 4 новембра на адресу: г. Ђура Маширевић, Сомбор, Лалошевићева 20.

СПОРТ

ПОСЛЕ НЕДЕЉНЕ КИШЕ ОД ГОЛОВА..

Недеља пуна изненађења на свим странама

Пало је укупно 50 голова

Ретко је која недеља донела толико изненађујућих, непредвиђених резултата као ова прошла. Права киша од голова пала је на лигашким утакмицама како једне, тако и друге лиге. Ако би сабрали све дате и примљене голове, које су у недељу вратари у обема лигама имали „задовољство“ да изваде из мреже, добила би се округла бројка: 50 голова!... Ни мање, ни више.

Несумњиво највеће изненађење претставља необично висок пораз Хашк-а, коме су „пургери“ сместили седам голова! Дакле нимало ривалски резултат.

Друго изненађење јесте пораз сарајевске Славије у Скопљу. Резултат од 4:1 за Грађаски значи пун успех Скопљанаца и први тежи пораз Сарајлија.

Трећи резултат, постигнут на утакмици Б. с. клуба и Бате није мање изненађујући, јер на губитак игре од 0:11 није нико рачунао; то је права катастрофа.

За неке и успех Војводине над Баском претставља изненађење, нарочито у Београду ,где су очекивали да Баск, штавише на Војводини поправи голдиференцију. Међутим Новосађани су имали поверење у свога претставника, па их његов успех није много изненадио.

Сви остали исходи лигашких мечева углавном су мање више били очекивани.

И у првенству Новосадског лоптачког потсавеза десило се једно не мало изненађење. Мачва из Шапца успела је да потуче Железничаре усред Инђије са убедљивим резултатом од 4:2. То је уједно и први пораз Инђијаца. Овај успех младог тима Мачве јесте прави подвиг, с обзиром да су Шапчани попунили свој тим са већином неискусних младићима.

Победници заслужују да им се каже: Браво, Шапчани!...

Решење Врховног ногометног савеза са последње седнице

С. к. Цемент из Беочина припашће Хрватском ногометном савезу

На последњој седници Врховног ногометног савеза донесена су следећа решења:

1) Одбијен је захтев С. к. Земуна из Земуна у вези са играчем Чуликом.

2) Извршена је територијална подела и то на следећи начин: Беочин из СЛС-а који припада Новосадском лоптачком потсавезу, додељује се Хрватском ногометном савезу, а исто тако Дервента, Мостар и Травник, који су досада припадали Сарајевском ногометном потсавезу. Место Дрвар из Хрватског „огометног савеза, при Сплитском ногометном потсавезу, припаја се Српском лоптачком савезу, и то Бањалучком ногометном потсавезу, с тим да клубови из ових места могу играти већ започете првенствене утакмице, уколико то желе, а ако нема споразума, у случају да на једној страни има више клубова, одлуку доноси надлежни савез на дотичној територији.

3) У оквиру Врховног ногометног савеза не може постојати никаква спортска организација која није у правилима предвиђена, а сваки од три савеза може делати само на свом подручју. Према томе такозвани Бачки потсавез није орган наше ногометне организације.

4(За клубове Бату из Борова, Сашк из Сарајева и Бачку из Суботице који су чланови Српског лоптачког савеза, односно ХНС-а, имају седиште на територији савеза чији нису чланови, важе следеће одредбе:

а) Све исказнице издате од органа територијалног савеза важе за све приредбе та три клуба, док су потсавези на чијој се територији ови клубови налазе дужни издати тим клубовима по пет исказница за бесплатно посећивање приредби својих клубова.

б) Орган савеза на чијој се територији ти клубови налазе(територијални савез дужан је да пријављује савезу чији су ти клубови чланови (матични савез) сваку неправилност, инцидент и тако даље који се одигра на приредби

в) Судије могу бити само у саставу оне судијске организације на чијем подручју станују. Али за горња три клуба судије за утакмице које приређује савез чији су чланови одређује матични савез. За утакмице између клубова матичног савеза, и то пријатељске утакмице, као и интернационалне, судије одређује судијски орган матичног савеза, с тим да матични савез може одредити и судију који припада територијалном савезу. За утакмице између тих клубова и клубова чланова територијалног савеза судије одређује територијални савез.

г) У градске репрезентације дужни су на захтев потсавеза, на чијој се територији један од три клуба налази, да даду своје играче осим случаја да клуб има већ одређену првенствену утакмицу.

д) У местима у којима се налазе два лига клуба чланови два савеза, у дане када један игра лига утакмицу, други клуб не може приређивати пријатељску утакмицу, с тим да је саветно да се и првенство тако подешава да се у исти дан не играју две лига-утакмице у истом месту.

5) Сви клубови који су били 1 октобра 1939 године чланови бившег ЈНС-а, аутоматски су чланови Савеза на чијој територији се налазе.

6) Одбијен је захтев С. к. Војводине из Новог Сада у погледу верификације играча Медарића.

7) Играчи Бајка и Јаковетић признају се као играчи Санда из Суботице, а не Бачке из Суботице.

8) Предлози савезних капитена упућени Врховном ногометном савезу у погледу састава државне репрезентације су поверљиве природе.

9) Одре[illegible] тренинг државне репрезентације за [illegible] новембар у Београду тим да врховни капитен одреди тимове. Цене седишта 20 динара, стајање 10 динара.

У жари реда...

СПОРТСКЕ ВЕСТИ СА СВИХ СТРАНА

Стрелци у Српској лиги иду овим редом: Петровић (Југославија) са 9 датих голова; Рајлић (Славија) 8; Божовић и Вујадиновић (оба Баск) 7; Пашански (Бск) и Шалипур (Славија) 6; Велкер (Војводина), Глишовић (Бск), Боровић (Бата) и Чемерикић (Грађански) по 5, итд.

С. к. Братислава победила је на свом терену бечког Рапида са 5:3.

Врховни лакоатлетски савез, који ће се отсада звати Атлетски савез, према одлуци главне скупштине остаје и даље у Загребу.

У Хрватско-словеначкој лиги најбољи стрелци су: Лешник (Грађански) са 20 датих голова; Павлетић (Конкордија) са 12; Дух (Хашк) са 9, итд.

Г. Мартин Дворжак, савезни судија из Беочина, кажњен је од Судиског одбора при Нлп-у са забраном суђења у трајању од 1 године зато што није судио одређену првенствену утакмицу, већ једну другу.

За 5 новембар одређене су следеће судије за вођење првенствених утакмица подмлатка у Новом Саду: Рапид — Славија, г. Самарџија; Војводина — Раднички г. Св. Петровић; Текстил — Макаби; г. А. Хари; и Нак — Истра г. Ст. Гал.

Бачка — Хајдук, првенствена лига-утакмица која би требало да се игра као реванш тек на пролеће, споразумом оба клуба одиграће се данас, у среду, у Сплиту.

У Земуну је основан аматерски боксерски клуб „Демпсеј“

Г. Јосип Тончић футбалски судија из Петровграда, који је својевремено био прешао у Хнс, поднео је молбу Судиском одбору при Нлп-у молећи да буде поново примљен за судију на овој територији.

12 новембра одиграће се у Загребу наставак првенствене лига-утакмице Грађански — Хајдук.

Осечко првенство: Грађански — Рапид 3:3, Електра — Графичар 2:0 и Хајдук — Макаби 2:1.

С. к. Зрињски из Петроварадина победио је у Инђији Иск са 6:1.

—o—

СТАЊЕ ПРВЕНСТВА У СРПСКОЈ ЛИГИ

Таблица првенства после недељних резултата изгледа овако:

БСК	6	5	0	1	29:6	10
Југославија	6	4	2	0	19:8	10
Славија (С)	6	4	0	2	18:10	8
Јединство	[illegible]	3	2	1	14:11	8
Грађан. (С)	[illegible]	4	0	2	14:12	8
Војводина	6	2	2	2	11:15	6
Бата	6	2	1	3	11:20	5
ЖАК	6	1	0	5	11:16	2
БАС	6	0	2	4	5:12	2
Земун	6	0	1	5	7:29	1

—o—

ПОБЕДА ЖСК-А НАД С. К. ДУНАВОМ ОД 4:1 (2:2)

У недељу је одиграна другоразредна првенствена утакмица између другоразредних новосадских клубова Железничара и Дунава. Железничари су заслужено освојили оба бода: резултат је био 4:1, полувреме 2:0.

Утакмицу је одлично водио г. А. Хари.

—o—

ПРВЕНСТВО ПОДМЛАТКА У НОВОМ САДУ

С. к. Трг. омладина — Рапид 2:0; Истра — Војводина 2:0, и Нак — Макаби 1:0.

После утакмице Раднички-Истра 2:0

Услед жалбе С. к. Истре, првенствена утакмица Раднички-Истра налази се пред поништајем

После првенствене утакмице Раднички—Истра, коју је Раднички одлучио са 2:0 у своју корист, Истра је благовремено уложила жалбу на Н. л. потсавез тражећи поништај утакмице због тога, што је Раднички играо са играчем, голманом Миланом Милутиновићем „Дачом" који није имао право играња за Раднички. Милутиновић је наиме, како је касније установљено, везан за С. к. Карађорђе до 1 августа 1940 г.

Жалба С. к. Истре није неоснована, али исто тако није кривица ни до Радничког, који је Милутиновића ставио у тим тек пошто је у Службеном гласнику Потсавеза извршена верификација Милутиновића за овај клуб с правом играња одмах. Посреди је дакле једна административна грешка, која се десила у Потсавезу.

Сада се поводом горњег случаја поставља питање ко је у праву и ко би требало да сноси последице: да ли Истра, која има разлога да негодује јер је изгубила утакмицу у игри са противником, који је био појачан туђим играчем, или Раднички, који је тог играча ставио у тим на основу одобрења Потсавеза да може играти одмах?

Како не би било оправдано да ма који од ова два клуба трпи штетне последице, јер су оба у праву, утакмица вероватно неће бити поништена тако да Истра добије са 3:0. Потсавез ће по свој прилици морати утакмицу да поништи тако, да се има одиграти нова, разуме се без играча Милутиновића, чија је верификација за Раднички, накнадно, стављена ван снаге. Ово решење — колико је могуће — биће још најправедније, иако ће Раднички стварно бити у губитку, јер ће му се поништити два сигурна, већ освојена бода. Али другог излаза вероватно нема..

Оглашујте у „Дан"-у

Број 489/939.

ОБЈАВА

Објављујем да ово двоје желе склопити брак:

Младожења: Миндеровић Д. Чедомир, неожењен, прив. чиновник, православне вере, рођен 31 окт. 1912 г. у Београду, место становања: Београд, Новосадска ул. бр. 11, име родитеља: пок. Миндеровић, Александра.

Невеста: Шер Катарина, разведена, домаћица, жидовске вере, рођена 19 дец. 1908 год. у Србобрану, место становања: Нови Сад, Лук. Мушицког бр. 11, име родитеља: пок. Шер Јован, пок. Кауфман Ленка.

Позивам све оне, којима је позната каква законска препрека за склапање брака горе споменутих или каква околност, која искључује њихов слободан пристанак, да ми то пријаве непосредно, или путем оне општинске управе, односно матичара, код којега је ова објава истакнута.

У Новом Саду, 30 октобра 1939.

Клицин
држ. матичар

ПРОГЛАС ЗА ДРАЖБУ ТЕЛЕСНИХ ПОКРЕТНИХ СТВАРИ

(§ 225 л. п.)

Посл. бр. И. 937-1939.

Тражиоц извршења уд. Шијачић Марина као прир. и зак. тутор млдб. из Србобрана.

Извршеник из Србобрана.

ДРАЖБЕНИ ПРОГЛАС

Дана 4 новембра 1939 год. у 14.15 сати продаваће се јавном дражбом у Србобрану улица Милоша Обилића бр. 32 ове ствари: 2 кревета, 2 ормана за одело, 2 ноћна орманчића, 1 тоалет комплетан, 3 астала разна, 2 фотеља дрвене, 1 креденц за фино посуђе, 1 огледало велико у раму, 4 фотеље на федере, 1 канабе плишано, 1 радио апарат, 1 каруце са шатором, 1 пар парадног серсама, 1 чивилук зидни и 4 столице обичне. Процењене на укупно 13.120 динара.

Заплењене су ствари у смислу § 230 Оврш. зак. 1930 год. неће се продати испод једне трећине вредности.

Ствари се могу пре дражбе прегледати у поменутој кући.

Срески суд у Новом Бечеју

Одел. суд. пис. III дне 25 октобра 1939 год.

Иван Ј. Шустран
судски орган

ВЕЛИКА ЧИНОВНИЧКА МЕНЗА
ЛАЗЕ ТЕЛЕЧКОГ УЛ. 9
Месечни абон. ручак и вечера Д 360
Месечни абон. само ручак Д 225
Недељни абон. само ручак Д 90
Ван куће шаљемо на тачно време
ВЛАСНИК: бивши шеф кухиње
Хотела „Краљице Марије".

Изврш. бр. 340-1939.

ДРАЖБЕНА ОБЈАВА

Поступајући судски извршитељ у смислу §-а 224 и 225 И. П. овим објављује, да ће се на јавно продаји продати покретнине, које су услед одлуке Среског суда у Кули бр. И. 559-1939 у корист тражиоца извршења Поповић Љ. Јована, адвоката у Новом Саду а против дужника у Торжи пописане у записнику од 6 октобра 1939 год. и процењене у вредности од 19.800 динара, а које се састоје из предмета: 1 шиваћа машина „Адлер" комплет са дрвеним орманом, 1 шиваћа машина „Адлер" са дрвеним орманом комплет, 1 пулт са фијокама, 1 стаклена стелажа, 100 комада кошуља разних итд.

По одлуци среског суда у Кули бр. И. 559-1939 одређена јавна продаја ради подмирења остатка главнице од 11.200 динара, те до сада установљених трошкова у износу од 1848 динара одржаће се **6 новембра 1939 у 12 сати и 30 минута после подне на лицу места у Торжи у радњи на стану дужниковом у улици Краља Петра бр. 43.**

Сва она лица која се желе надметати могу горе наведене ствари разгледати пре дражбе у радњи дужника у улици Краља Петра бр. 43.

У Кули 21 октобра 1939 год.

Ж. Ст. Банатски
судски извршитељ

Мали огласи

„МУЗИКА"

Нови Сад, Краља Петра Другог бр. 47 Хармонике „ХОНЕР" и „РАУНЕР"; виолине, цитре, гитаре итд. Оправке и штимовање свих музичких инструмената. Јевтине цене. Тачна послуга. (2031)

МОЛЕРИМА!

Примам израду гумених ваљака по мустрама, као и стручне поправке. ВАСЕРМАН АРТУР, радња молерских шаблона „Екстра", Нови Сад, Лазе Костића 33. (2763)

НА БУЛЕВАРУ КРАЉИЦЕ МАРИЈЕ преко пута од Банске палате издају се 2 собе са улице и претсобље, за биро или салон. Цена 800 динара. Упитати код домара Бл. Кр. Марије 9.

СКЛОНИШТА
за
заштиту од ваздушног напада
за њихову изградњу најбоље информације даје специјална канцеларија
Инж. проф. ПУСТ СРЕЋКО
Нови Сад, Цара Николаја 48-I.

ЗА СЛАВЕ
прима поруџбине
СЕНДВИЧА и т. д.
ПО УМЕРЕНИМ ЦЕНАМА
БИФЕ ШПИЛЕР
Кат. порта Телефон 28-91

СВУ ЗИМСКУ РОБУ
женски, мушки и дечји веш, чарапе, рукавице и т. д. продајемо јевтиније него до сада
Уверите се:
ЛАФАЈЕТ
Нови Сад, Краља Петра II ул. бр. 2.

Експрес „[illegible]"
ФАРБА И ЧИСТИ
НОВИ САД
Краља Петра II ул., бр. 36.
Преко пута Јеврејске цркве

Модни Салон „ДРЕНКА" извештава поштоване даме да ће се преселити 1 новембра из улице Лазе Телечког у катол. порту бр. 1 на првом спрату (у бившу основну школу).
Телефон 41-08

Грипа долази зато набавите Дигри[illegible]
ДИГРИПИН
је одлично средство против грипе главобоље, кијавице, кашља, реуме и других болова.
Производи: Апотека
Mr. J. ДИВИЛД, НОВИ САД
Добија се у свима апотекама.
ет. оглас пол С. бр. 21488-3

Најмод[illegible] друкерај и
ручне радове
израђује
Харди Елизабета
Кр. Петра II ул. 100

Посл. број Рз. 111-1-1939

Проглас
о допуњавању земљишне књиге

На основу Закона о унутрашњем уређењу, оснивању и исправљању земљишних књига почеће извиђаји у циљу допуњавања земљишне књиге за катастарску општину Бачко Петрово Село накнадним уписом кат. парцела:

Бр. 384 улица у унутрашњости у површини од 5 кат јут. 406 кв. хв.
бр. 2746 пут у унутрашњем јарошу у површини од 232 кв. хв.
бр. 2759 пут у унутрашњем јарошу у површини од 1 кат. јут 989 кв. хв.
бр. 2749 пут у унутрашњем јарошу у површини од 253 кв. хв.
бр. 2760 пут у унутрашњем јарошу у површини од 1304 кв. хв.
бр. 2762 пут у унутрашњем јарошу у површини од 669 кв. хв.
бр. 1627 трг у унутрашњости у површини од 1 јут. 1422 кв. хв.
бр. 2130/1 трг у унутрашњости у површини од 3 јут. 1028 кв. хв.
бр. 2130/2 трг у унутрашњости у површини од 805 кв. хв.
бр. 2771 пут у унутрашњем јарошу у површини од 1 јут. 1390 кв. хв.
бр. 2776 пут у унутрашњем јарошу у површини од 2 јут. 1566 кв. хв.
бр. 2786 пут у унутрашњем јарошу у површини од 6 јут. 1040 кв. хв.

које нису биле уписане у земљишну књигу приликом њеног оснивања као власништво општине Бачко Петрово Село на дан 20 новембра 1939 год. у 9 сати у Старом Бечеју у згради Среског суда соба бр. 14.

На извиђаје могу доћи сви поседници, хипотекарни веровници и све остале особе, које имају правног интереса у томе, да се сазнају поседовни односи или утврди истоветност садашњих ознака парцела са ранијим ознакама земљишта и могу навести све што може служити објашњењу стања ствари и очувању њихових права.

Копија катастарског плана, списак парцела и њихових поседника изложени су [illegible] канцеларији Среског као земљишнокњижног суда и може их свако разгледати.

СРЕСКИ СУД У СТАРОМ БЕЧЕЈУ 6. дана 17 октобра 1939 год.

(М. П.)

Судија
Б. Симић, с. р.

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

УРАНИЈА

Само до 1 нов. Репризa

Црне руже

Лилиан Харвеј, Вили Фрич
Вили Биргел

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 28 октобра до 3 новембра

Апотека Илић Мр. [illegible]ана. Вилзонов трг бр. 4. Телефон 24-45.

Апотека Машић Мр. Николе, Темеринска ул. бр. 2. Телефон 22-91.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-20 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169. РУМА: Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА: Тел. 40.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Магдалена, кћи Станка Кончине, жељ. радника, и Загорке Петровић. — Љубица, кћи Бранка Шилића, ратара, и Веселинке Перишић. — Ева, кћи Антала Матице, кројача, и Ане Шилер. — Игњат син Игњата Вичика, радника, и Вере Варга.

Венчани су: Милутин Ракић, економ, и Милинка Плачков. — Живојин Алановић, радник, и Паула Штрк.

Умрли су: Елизабета Вајс, домаћица, стара 29 год. — Ранка Трбић, рођ. Клајић, домаћица, стара 19 год. — Љубиша Попов, дете, старо 18 месеци. — Јосип Баш, мерник, стар 68 год. — Маргита Пацек р. Кемпл, домаћица, 29 год. — Уд. Ката Милер р. Крон, надничарка, 29 год.

—о—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 31 октобра 1939

У берзанском промету закључено је данас:

ПШЕНИЦА: околина Нови Сад 157—159, горњо-бачка 160—162, сремска и славонска 154—156.

РАЖ: бачки 127—129.

ЈЕЧАМ: бачки и сремски 145—147.50.

ЗОБ: бачка сремска и славонска 142—144.

КУКУРУЗ: бачки и паритет Инђија 124—125, банатски 122—123.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско 245—255, број 2 225—235, број 5 205—215, број 6 185—195, број 7 160—170, број 8 122.50—125, 0гг и 0г сремско и славонско 242.50—252.50, број 2 222.50—232.50, број 5 202.50—212.50, број 6 182.50—192.50, број 7 157.50—167.50 број 8 122.50—125.

МЕКИЊЕ: бачке 105—106, сремске 105—106, банатске 103—104.

ПАСУЉ: бачки и сремски без вреће 312.50—322.50.

МАСТ: у кантама по 25 кг. бруто за нето 1525—1550.

Тенденција: чврста.

[illegible]

Сутра 1 о. м. неће бити берз. састанка.

Команда речне флотиле славила је успомену на дан када су, пре 21 године, на Јадрану први пут залепршале југословенске заставе

Слави су присуствовали Бан г. др. Радивојевић и командант Прве армиске области генерал г. Петровић

Данас пре подне прослављена је слава Команде речне флотиле, у Зимовнику Ратне морнарице. Слави су присуствовали многобројни гости, претставници војних и цивилних власти као и угледни грађани. Госте је дочекао домаћин славе, капетан фрегате г. Божа Мартинец са официрима Команде.

Још пре 10 часова стигао је у Зимовник Бан г. др. Јован Радивојевић са својом супругом. Слави су присуствовали помоћник Бана г. Драгомир Дринчић, претседник општине г. др. Милош Петровић, потпретседник општине г. др. Обрад Милутиновић, директор Финансиске дирекције г. Тодор Бугарски-Златић, управник полиције г. Тодор Војновић, прота г. Угришић, професор г. Јованов, шеф Агенције Речне пловидбе г. Крајачевић и други.

Командант Прве армиске области, армиски генерал г. Милорад Петровић стигао је тачно у 10 часова у пратњи начелника Штаба Прве армиске области, бригадног генерала г. Тодора Милићевића. Поред домаћина славе, капетана фрегате г. Мартинеца, г. Команданта Армије дочекали су бригадни генерал г. Вуко Лепетић, командант артилерије Прве армиске области, као и претставници свих војних јединица новосадског гарнизона.

После завршеног црквеног обреда, сечење славског колача извршио је капетан фрегате г. Мартинец са једним наредником и редовом. Затим је командант г. Мартинец одржао пригодан говор, истакавши значај овог дана, када су се пре 21 године први пут залепршале југословенске заставе на бродовима на Јадрану. У свом лепом говору командант г. Мартинец нарочито је истакао да свака слободна држава треба да има своје море. Свој говор је г. Мартинец завршио клицањем Њ. В. Краљу и Краљевском дому, које су прихватили сви присутни.

После говора команданта г. Мартинеца, војна музика Седмог пешадиског пука интонирала је државну химну, а затим је извршен дефиле пред командантом Прве армиске области, генералом г. Петровићем, и осталим гостима. На крају је гостима служена укусна закуска.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Помоћник министра унутрашњих послова г. др. Милорад Влашкалин боравио је приватним послом у Новом Саду.

Видовићева приватна школа за гимназиско учење, филијала у Новом Саду, Вилзонов трг 5. (Централа са ђачким интернатом и Дописном школом за самоуке у Београду, Кнез Михаилова 19/I) одобрена од Министарства просвете, по два разреда годишње, још прима уписивање за ову школску годину. Уз вечерњи формира се и дневни течај за приватне ђаке те дневни корепетитори за редовне ученике. Двадесетгодишњи опробан метод за сигуран успех. За ђаке изван Новог Сада побринућемо се за удобан стан, добру храну, ред и наш надзор. Уписивање и обавештаји од 9 до 12 и од 15 до 20 часова (сем празника). Видовићева школа, Нови Сад, Вилзонов трг 5, приземно.

ПАЖЊА

Снимци са открића споменика Светозара Милетића, могу се добити у фотостудији „РОЈАЛ" Трг Ослобођења 2.

Др. Оскар Киш, оператер, специјалиста за женске болести и порођаје вратио се те ординира од 10—12 и 3—5. Кат. порта 4/I.

Протестантска црква прославља данас Дан реформације. У свим црквама и богомољама протестантске и реформатске вероисповести одржане су данас службе Божје.

Реформатска читаоница прославила је петогодишњицу свога опстанка. Приређена је заједничка вечера у просторијама читаонице.

Интелигентна дактилографкиња, по могућству са знањем српске стенографије, може добити споредно запослење у редакцији ДАНА. Рад између 19 и 20.30 часова, сем суботе и недеље. Јавити се лично у редакцији ДАНА између 18 и 20 часова.

Г. ДР. ЈОВАН КЕСЛЕР, специјалиста за болести уста и зуба, ординира сваког дана од 14—16 часова и по споразуму, ординација: Јована Ђорђевића 2/II.

Кад дођете у Нови Сад
ручајте у ресторану
„СПОМЕН-ДОМА"

Др. Рудолф Варга, дечји лекар из Новог Сада, преселио се у Католичку порту бр. 1. приземље (у бившу основну школу). Телефон 21-35.

Пореске пријаве кућарине има да се предају од 1—30 новембра

Расписом Министарства финансија одређено је да се пореске пријаве (валовнице) кућарине за 1940 годину предају у року од 1—30 новембра 1939 године. Пријаве се предају код Пореске управе Нови Сад-град, Царинска ул., бр. 20, у соби бр. 6, где се могу добити и потребни обрасци уз цену од 1 динар по комаду. Детаљна упутства о начину попуњавања пријава могу се видети из јавних позива, који су истакнути на свим јавним местима и рекламним стубовима. Истовремено власници зграда су дужни поднети и спискове станара и потстанара на посебном обрасцу, који прилежи пореској пријави.

Не тражимо да верујете нашој реклами! Посетите нас и сами се уверите, да најукусније поклоне у највећем избору можете набавати само код дрогерије

„ХИГИЕА"

К. Живојновић, Нови Сад, Трг Ослобођења 2.

ЦРВЕНИ КРСТ ПРИРЕЂУЈЕ У ЧЕТВРТАК ЗАБАВНО ВЕЧЕ СА ИГРАНКОМ

Дунавски бановински одбор Црвеног Црвеног Крста у Новом Саду приређује у четвртак, 2 новембра, у ресторану Трговачког дома, забавно вече са игранком. Учествују гђица Ружица Каушић и Драгутин Маргетић, радиопевачи. Почетак је у 20.30 часова. Улазница 10 динара. Примају се и добровољни прилози.

СТАН

од две собе, претсобља, купатила итд. у Приморској ул. 28/I лево издаје се одмах. Упитати: „Посреднички биро" Железничка 1. (2766)

Како је лажни полициски агент одвео невенчану жену новосадског димничара

Мата Брзица, димничар, који станује у Руменачкој улици, број 51, вратио се ових дана са војне вежбе. Али доживео је велико разочарење, јер своју невенчану жену, Марију Кавч, није затекао у заједничком стану.

Одмах је на своју руку спровео истрагу па је сазнао неке веома занимљиве појединости. Једнога дана у његов стан је дошао неки Живко Грабовачки, који се претставио као полициски агент. Суседи су сазнали да је „агент" предвео Марију на полицију. Марија се после извесног времена вратила у стан, покупила неке ствари и понела их собом.

Брзица је поднео кривичну пријаву полицији. Тражи да му жена врати ствари које вреде око 1000 динара. За одбеглом женом и „агентом" полиција трага.

Власник за ДАН к. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, главни уредник. [illegible] Брановачког 11. — Ротациона штампа: ДАН. штампарско-издавачко предузеће
Краља Александра 7